

Učitel a žák, později přátelé

Jiří Damborský

Pár dní před Vánocemi a stejně tak pár dní před osmdesátinami zemřel Edvard Lotko. I když jsem věděl, že prodělává těžké dny v souvislosti s chorobou, netušil jsem, že půjde do věčných lovišť přede mnou. Byl jsem starší od něho, kromě toho jsem věděl, že je skvěle, na rozdíl ode mne, vysportovaný (na lyžích byl jako doma, narodil se v beskydském podhůří, kde stačilo pár kroků, aby sjížděl odvážně z každé stráně dolů, později byl instruktorem vysokoškolských zimních lyžařských kursů), byl cyklistou a se svou ženou objížděl rád „kopečky“ za Olomoucí k nádherné uzavírcce krajiny s charakteristickým kostelem na obzoru, neváhal se pouštět dál směrem na podjesenické Valšovsko, a tam stačilo už jen maličko a překvapil mne s manželkou, odbočiv ke mně na chalupu (přijížděl tam v dobách, kdy už jsem nebyl na Palackého univerzitě).

Na tomto místě jsem přinucen do upřesnění své vzpomínky, navazuji do titulu, vlastně do jeho první půlky – *učitel a žák*. Při vstupu na olomouckou *alma mater* zapsal se mimo jiné na polonistiku (nezanedbáváje přitom bohemistiku a šir slavicistiku), v době, kdy jsem tam jako učitel působil, přirozeně na slavistice, hlavně v mluvnické části polštiny. Všiml jsem si ho hned na začátku, upoutalo mne to, jak se pohyboval suverénně ve dvou jazycích, v češtině a polštině, přitom v jejich standardních, nedialektických verzích (to platí zejména pro polštinu). Nevím, zda jsem dost pozorně sledoval jeho vývoj, přitom v době, kdy už jsem na UP nepůsobil. Pokud je mi známo, v povědomí ostatních přednášejících na bohemistice platil za solidního pracovníka, který brzy zapadl do studentského kolektivu, a to trvalo i v dobách již vlastního učitelování. Sledoval jsem ho nejen proto, že byl vlastně mým prvním žákem, nýbrž také proto, že po mém odchodu „zaskočil“ za mne na polonistice a zdárně přispíval k jejímu rozkvětu a trvání. To už probíhalo období, kdy jsme se družili jako kolegové. A doplním hned ještě druhou půlku titulu, kde naše známost přerostla v srdečné přátelství. Ale to nemyslím jen kamarádství prohloubené navíc i společným vojákováním, ve velké míře a hlavně pak společenským setkáváním na plesech, na jmeninách i narozeninách, na pestrém (i bujném) fakultním a olomouckém kulturním a sportovním životě. (Mimoходом musím doplnit první půlku titulu o poznámku, že po otci jsem měl na olomoucké polonistice za žačku jeho dceru.)

Ale vraťme se k univerzitní kariéře. Není divu, že po absolutoriu byl přijat na fakultu a zůstal jí věren až do své smrti. Věděli jsme toho o nás mnohem

víc, což dokládají knížky a separáty s dedikacemi, společné vystupování na kongresech, letních školách a konferencích. O jeho působení na katedře, děkanátě a vůbec na škole zajisté mohou víc povědět ti, kdož s ním byli v každodenním styku. Pěkně se o něm vyjadřoval například František Kopečný. Často jsme se v pozdější setkávali po roce 89 u obhajob, u přijímacích zkoušek k doktorskému programu, často nezávisle na sobě jsme recenzovali vědecké rozpravy (v tom shodou okolností i polské). Mysleli jsme dokonce na vydání dalších prací (vyšla pouze naše skripta o polštině, bohužel nedošlo již k vydání studií o naší překladatelské tradici, což byla jeho iniciativa, přišla pozdě, kdy jsme již nebyli pospolu na fakultě).

prof. PhDr. Jiří Damborský, DrSc.

Přívozká 30
70200 Ostrava